

ΕΓΚΛΙΣΕΙΣ

Θα φύγω το Σάββατο το πρωί.
Πρέπει να φύγεις τώρα.
Φύγε γρήγορα από το σπίτι.

Το ρήμα το χρησιμοποιούμε με διάφορες μορφές μέσα στις προτάσεις.

Οι μορφές που παίρνει το ρήμα, για να φανερώσει τον τρόπο με τον οποίο θέλουμε να παρουσιάσουμε αυτό που σημαίνει (το ρήμα) λέγονται **εγκλίσεις**.

Οι κύριες εγκλίσεις των ρημάτων είναι η οριστική, η υποτακτική και η προστακτική.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ

Η **οριστική** φανερώνει πως αυτό που σημαίνει το ρήμα είναι κάτι το βέβαιο και πραγματικό, είτε είναι κατάφαση είτε είναι άρνηση είτε είναι ερώτηση.

Π.χ.: Θα βρέξει αύριο. (κατάφαση)
Δε θα βρέξει αύριο. (άρνηση)
Θα βρέξει αύριο; (ερώτηση)

Η οριστική παίρνει άρνηση δε(ν).

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ

Η **υποτακτική** φανερώνει πως αυτό που σημαίνει το ρήμα είναι κάτι που θέλουμε να γίνει ή περιμένουμε να γίνει.

Π.χ.: Θέλω να έρθεις.
Ας ξεκουραστούμε λίγο.

Όταν ένα ρήμα βρίσκεται στην υποτακτική, συνοδεύεται ή από έναν από τους συνδέσμους για να, όταν, πριν, αν, άμα, ή από τα μόρια να, ας.

Η υποτακτική παίρνει άρνηση μη(ν).

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ

Η **προστακτική** φανερώνει πως αυτό που σημαίνει το ρήμα είναι προσταγή, επιθυμία, ευχή.

Π.χ.: Έλα αμέσως.	(προσταγή)
Φέρε μου ένα ποτήρι νερό, σε παρακαλώ.	(επιθυμία)
Βοήθησέ με, Παναγιά μου!	(ευχή)

Ος εγκλίσεις λογαριάζονται επίσης το **απαρέμφατο** και η **μετοχή**.

Το **απαρέμφατο** δεν κλίνεται, δε συνθίζεται μόνο του και χρησιμεύει για να σχηματίζονται οι συντελεσμένοι χρόνοι του ρήματος.

Π.χ.: δένω ⇒ απαρέμφατο: δέσει / δένομαι ⇒ απαρέμφατο: δεθεί

	<u>Ενεργτική φωνή</u>	<u>Παθητική φωνή</u>
Παρακείμενος	έχω δέσει	έχω δεθεί
Υπερσυντέλικος	είχα δέσει	είχα δεθεί
Συντελεσμένος Μέλλ.	θα έχω δέσει	θα έχω δεθεί

Η **μετοχή** είναι ένας ρηματικός τύπος άλλοτε άκλιτος (τραγουδώντας) και άλλοτε κλιτός με τρία γένη (δεμένος, δεμένη, δεμένο).

Υποτακτική έγκλιση έχουν τρεις χρόνοι: ο ενεστώτας, ο αόριστος και ο παρακείμενος της ενεργητικής και της παθητικής φωνής.

	<u>Ενεργητική φωνή</u>	<u>Παθητική φωνή</u>
Ενεστώτας	να στολίζω	να στολιζομαι
Αόριστος	να στολίσω	να στολιστώ
Παρακείμενος	να έχω στολίσει	να έχω στολιστεί

Προστακτική έγκλιση έχουν δύο χρόνοι: ο ενεστώτας και ο αόριστος της ενεργητικής και της παθητικής φωνής. Επίσης η προστακτική έχει μόνο δύο πρόσωπα: το β' ενικό και το β' γηθυντικό.

	<u>Ενεργητική φωνή</u>	<u>Παθητική φωνή</u>
Ενεστώτας	στόλιζε	στολιζου
	στολιζετε	στολιζετε
Αόριστος	στόλισε	στολίσου
	στολίστε	στολιστείτε

Απαρέμφατο έχει μόνο ο αόριστος της ενεργητικής και της παθητικής φωνής.
Π.χ.: στολίσει - στολιστεί

Μετοχή έχει στην ενεργητική φωνή ο ενεστώτας (στολιζοντας), και στην παθητική φωνή ο παρακείμενος (στολισμένος, στολισμένη, στολισμένο).

Υπάρχει και η παθητική μετοχή του ενεστώτα η οποία όμως είναι σπάνια (εργαζόμενος, εργαζόμενη, εργαζόμενο).

